

K40415005 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

คำสำคัญ : สถาบันกษัตริย์เขมรโบราณ

อภิธาน์ สงเคราะห์ : สถาบันกษัตริย์เขมรโบราณจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 13 (ANCIENT KHMER MONARCHY) อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : อ. ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร 212 หน้า. ISBN 974-653-139-5.

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสถาบันกษัตริย์เขมรโบราณในหลายๆ ด้านด้วยกัน โดยให้ความสนใจกับข้อถกเถียงเกี่ยวกับกำเนิด และพัฒนาการของรัฐเขมรโบราณ รวมทั้งแนวความคิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งก่อนและหลังรับวัฒนธรรมอินเดีย และศึกษาบทบาทสถาบันกษัตริย์ในฐานะเป็นศูนย์กลางการปกครอง และพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์

ผลจากการศึกษาพบว่า พัฒนาการของอาณาจักรเขมรโบราณขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการคือ สภาพทางภูมิศาสตร์ ความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ความหลากหลายของประชากร และอิทธิพลวัฒนธรรมจากภายนอก เขมรก็เหมือนกับดินแดนอื่นๆ ในเอเชียอาคเนย์ที่วัฒนธรรมอินเดียได้ทำให้เกิดการพัฒนาทั้งในทางวัฒนธรรมและการเมือง ปรากฏการณ์ของอินเดียทำให้สังคมเก่าพัฒนาขึ้นเป็นรัฐในความหมายอย่างที่เราเข้าใจกัน ชาวเขมรรับเอาวัฒนธรรมอินเดียมาหลายประการด้วยกันอาทิเช่น แนวความคิดทางการเมือง ศาสนาหลัก แนวความคิดเกี่ยวกับกษัตริย์ภาพ วรรณกรรมภาษาสันสกฤต และชนบประเพณีที่วางอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายพระมนูธรรมศาสตร์ อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนจะมีข้อยุติในปัจจุบันว่า คนในท้องถิ่นคัดสรรเฉพาะสิ่งที่จะเข้ามาเกี่ยวพัน หรือสอดคล้องกับประเพณีและความเชื่อที่มีอยู่แล้ว

ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์

K40415005 : MAJOR : HISTORY OF SOUTHEAST ASIA

KEY WORD : ANCIENT KHMER MONARCHY

APINUN SONGKRAO : ANCIENT KHMER MONARCHY. MASTER'S REPORT

ADVISOR : WINAI PONGSRIPEAN, Ph.D. 212 pp. ISBN 974-653-139-5.

This dissertation is a study of the various aspects of ancient Khmer kingship. It discusses theories postulated for state formation and the development of ancient Cambodia, and the conception of Khmer monarchy both before and after the advent of Indian cultural influences. It also treats of the Khmer monarchy as an institution which was the centre of political manoeuvring and sacred ceremonies.

The study reveals that the development of the ancient Khmer empire was determined by the following important factors : geographical conditions, technological achievements, population diversity and extraneous influences. As elsewhere in South East Asia, Indianisation played a critical role in the cultural and political developments of ancient Cambodia. Indian political notions contributed to the transformation of Cambodia's tribal community into a highly organised state. The Khmer peoples were indebted to ancient Indian culture in so far as their political concepts, religious syncreticism, concept of kingship, Sanskrit literary works, and legal traditions based on the Law of Manu were concerned. However, in the final analysis, ancient Indian culture took a peculiar form because its essence was modified in such a way that it was in accord with indigenous beliefs and traditions.

Department of History Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2001

Student's signature

Master's Report Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ผู้ศึกษาขอแสดงความขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. วินัย พงศ์ศรีเพียร และ ศาสตราจารย์ ดร. ประเสริฐ ณ นคร ซึ่งได้ให้ความคิด ข้อมูลบางส่วน ตลอดจนคำแนะนำต่างๆ ที่ก่อประโยชน์ให้กับสารนิพนธ์เรื่องนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. อุไรศรี วรตะริน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ บุญยฤทธิ์ รวมทั้ง คุณ ชะแอม แก้วคล้าย ที่เอื้อเฟื้อในเรื่องของข้อมูล และเอกสาร

ขอขอบคุณ อาจารย์ จริยา ธรรมบุญ แห่งวิทยาลัยช่างศิลป์ ที่คอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอ่านจารึก และขอขอบคุณ อาจารย์ วราพร ภู่งศ์พันธุ์ ที่คอยถามไถ่และให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณน้องๆ ทุกคน ได้แก่ คุณวิบูลย์พรรณ ธนไพศาลกิจ คุณกมลทิพย์ ธรรมะกิริระติ คุณคณิน สักกายะทิวีกุล และคุณธีรพร พรหมมาศ ที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นเพื่อนคุย และถามไถ่ทุกซ่สุขกันตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ พ่อและแม่ ที่ให้โอกาส สร้างความหวัง และให้กำลังใจมาตลอด และขอขอบคุณพี่สาวทั้งสองคนที่เอื้อเฟื้อด้านกำลังใจ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้เพราะคุณูปการของท่านผู้มีนามข้างต้น หากมีข้อบกพร่องใดๆ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียว